

Motion till riksdagen

1989/90:A275

av Isa Halvarsson (fp)

Arbetshandikappade

Arbetslösheten bland handikappade är oproportionellt hög. I budgetpropositionen redovisar också regeringen att antalet arbetssökande handikappade har ökat. Någon redovisning i siffror lämnas dock inte. Jag vill redovisa något som en arbetsvägledare i Värmland nyss förmedlade till mig:

Anledningen till att jag skriver till Dig är erfarenheter som jag har av Samhall i Värmland. En av mina viktigaste arbetsuppgifter är att finna arbetsuppgifter till sjuka och svårt handikappade människor. Ett tungt arbete i en liten kommun, men vi har ett Samhall/Erress här som borde anställa personer med olika handikapp. Ju mer jag arbetar med den här sortens problematik desto mer missmodig blir jag, för det visar sig från gång till annan att man varken skall vara speciellt sjuk eller svårt handikappad för att beredas sysselsättning där. Nej, det är lönsamheten som nästan helt styr verksamheten och helst skall det vara personer med yrkesutbildning/erfarenhet inom det område de skall verka i. Det blir t.ex. alltmer sällsynt med lättare plockjobb för förståndshandikappade bl.a. Alltså inte ens inom den skyddade verksamheten ser man möjligheter för de människor som redan har svårt att hävda sig och få en meningsfull sysselsättning med sina speciella förutsättningar och på sina villkor.

Jag har tagit del av Samhall/Erress informationsmaterial som till stor del handlar om "att hos Erress är ett handikapp inget handikapp" och andra vackra ord om vad Samhall kan göra för Dig med handikapp. – allt naturligtvis utformat i glättiga broschyrer i flerfärgstryck. Efter den här insikten kräver jag både som medmänniska och skattebetalare – men inte minst som arbetsvägledare – att tjustiga mål och vackra ord görs synliga i den dagliga verksamheten."

Man måste hålla med denne arbetsvägledare att det inte bara är mänskligt utan även samhällsekonomiskt motiverat att bereda människor arbete. Förtidspensionering är alternativet. Då finns inte heller den begränsning på resurser som råder när man i stället skulle vilja bereda den handikappade arbete. Vid bedömning av hur stora resurser som kan avsättas för att bereda handikappade arbete är det absolut nödvändigt att också beakta det minskade behovet av förtidspensionering som de ökade sysselsättningsmöjligheterna skulle bidra till. En omfördelning av resurser från socialförsäkringssektorn till arbetsmarknadsåtgärder vore här önskvärd för människor med grava handikapp. Det finns anledning att se över möjligheterna för psykiskt utvecklingsstörda och andra gravt handikappade att få arbete inom Samhall-

gruppen. Ett konkret exempel är att konstruera ett flexibelt lönebidrag som kan användas ute på den öppna marknaden. Det är viktigt att bidragssystemet konstrueras så att man kan underlätta placeringar inom de sektorer på arbetsmarknaden där förutsättningarna är större för de anställda att på sikt också kunna få en reguljär anställning utan bidrag. Det är också angeläget att släppa kravet på att antalet arbetshandikappade måste uppgå till minst fem personer på varje arbetsplats för att inbyggd verkstad skall kunna komma till stånd. Denna regel hindrar många småföretagare från att ta emot arbetshandikappade och det är mycket synd, därför att just de små företagen är synnerligen väl lämpade för sådana uppgifter. Det finns all anledning att överväga om inte lönebidraget vid grava handikapp bör kunna utgå på en permanent hög nivå.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om svårt handikappades möjligheter att beredas sysselsättning inom Samhall.

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts angående de inbyggda verkstäderna.

[att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts rörande omfördelning av resurser från socialförsäkringssystemet till arbetsmarknadsåtgärder.¹]

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts rörande flexibla lönebidrag.

Stockholm den 23 januari 1990

Isa Halvarsson (fp)

¹ 1989.90:SF352